

Doma bomo izdelovali optična stekla in steklene instrumente

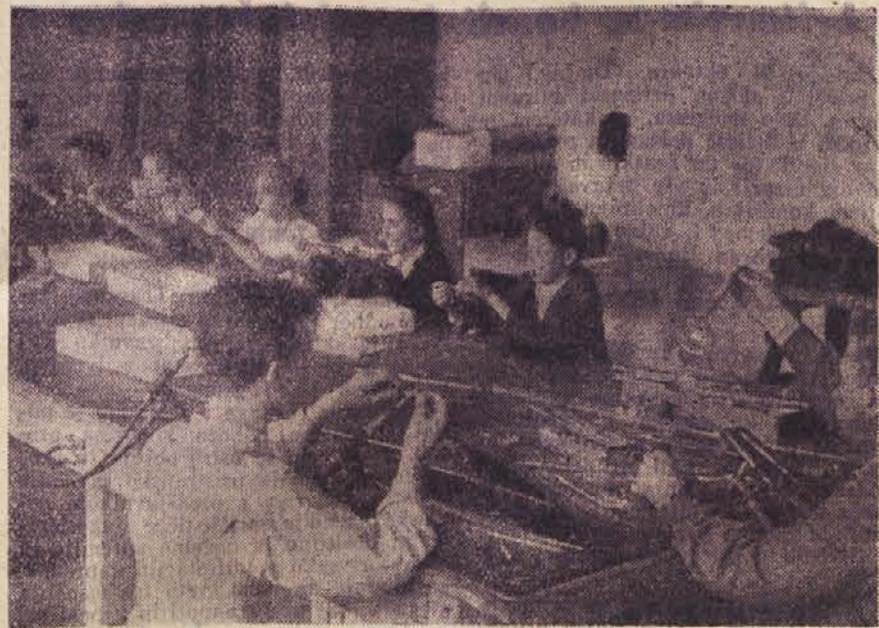
Sodobna tehnika vse bolj uporablja za različne precizne instrumente optična merila. Tam, kjer odpre vse drugo, pridejo na vrsto leče, drobnogledi itd. Pa tudi kemične industrije si ne moremo misliti brez raznih vlečnih in pihanih eteklenih instrumentov.

Doslej pri nas nismo imeli tovarne, ki bi izdelovala takšne, fine steklene predmete. Sela tehnični inštitut za optiko in steklopištvo, ki so ga lani ustanovili, pomeni tudi v tem pogledu našo osamosvojitve od tujine.

V Ljubljani na Tržaški cesti 4 raste ta nova, pri nas doslej neznana panoga našega gospodarstva. Sredstva, s katerimi delovni kolektiv tehničnega inštituta daje v uporabo svoje prve izdelke, so še

no potrebni in jih iz tujine težko dobimo. Tako so za tekstilno industrijo izdelali steklena vodila za niti in ležišča za vretena. Doslej so tekstilne tovarne uporabljale porcelanska vodila, ki smo jih morali uvažati. Steklena vodila pa imajo pred porcelanskimi celo to prednost, da skorajda ne trgajo preje in niti, ker so popolnoma gladka. — Prav tako je važno, da v tem oddelku popravljajo razne steklene instrumente, kakršnih bi iz tujine verjetno ne dobili.

Za vsa ta dela so potrebne velike izkušnje. Ker doslej pri nas ni bilo te panoge gospodarstva, je velika naloga inštituta, da bo vzgojil kader steklopištva. Dosedanji izdelki steklopištvaškega oddelka so v večini delo steklo-

Delovni kolektiv inštituta pri delu

sorazmerno primitivna, toda z veliko delovno vmeno in spretnostjo izdeluje že mnoge izdelke, ki so zelo potrebni in jih celo iz tujine večkrat težko dobimo.

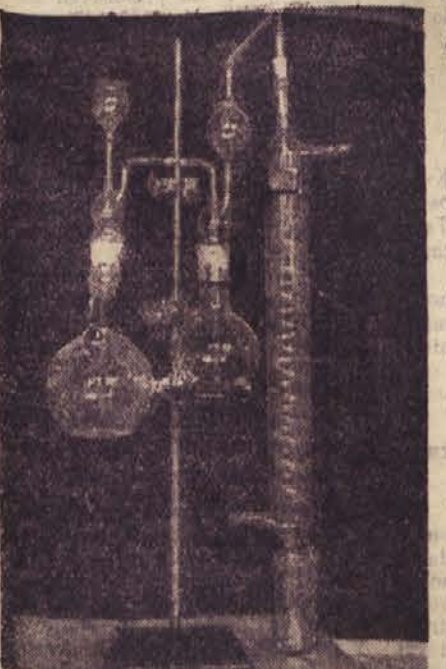
Pri vseh optičnih aparatih so najvažnejše fino brušene leče. Za izdelavo teh leč so potrebni posebni komplicirani stroji, ki bi jih za dragocene devize prejeli iz tujine. Naši strokovnjaki so si sami pomagali in konstruirali nov stroj za brušenje leč, ki je popolnejši od nemškega ali švicarskega. Zamisel konstruktorjev so uresničili naši kovinarji in tako bo po njihovi in zaslugi konstruktorjev kmalu začel obratovati. Nekaj strojev za optični oddelk inštituta so dobili iz reparacij, toda manjkali so jim mnogi deli. Delovni kolektiv tudi te manjkajoče dele sam izdeluje.

Ko bo urejena optična delavnica, bodo začeli izdelovati leče, pozneje pa tudi okvire za naočnike. Delno že izdelujejo, še v mnogo večjem obsegu pa bodo v bodoče izdelovali različne lupe, povečevalne instrumente, mikroskopske za štetje nitk tekstilnega blaga, projekcijske aparate, barometre itd.

V steklopištvo tehničnega inštituta izdelujejo najrazličnejše instrumente in naprave. Zanimivo je opazovati urne roke steklopištva, ki nad odprtim plinskim plamenom s čisto ročnim delom ustvarja iz steklenih cevi in masivnih steklenih palic prave umetnine.

Ko bo optična delavnica popolnoma urejena, bodo izdelovali izločno in filtrirno stekleno volno, steklena peresa, precizne libele in druge merilne instrumente, ki jih vedno več potrebujemo za gradbeno dejavnost in druge panoge gospodarstva. Nekatere izdelke bomo tudi izvažali.

V steklopištvo izdelujejo razne artikule, ki so za našo industrializacijo nujni.

Aparatura za določanje hlapijivih kislin v vinu

Izpolniti letni plan pred rokom geslo najboljših kolektivov

Številni delovni kolektivi so izpolnili proizvodni plan prvega polletja in s tem polovico petletke pred rokom. Delovne zmage so dosegali kljub največjim težavam, ker jim je tedaj primanjkovalo surovin in materiala zaradi bojkota informbirojevskih držav. Letos so mnogi naši kolektivi napravili trdo šolo; na preizkušnji niso bile le njihove navadne delovne sposobnosti, vztrajnost in delovna disciplina, temveč tudi njihova politična zrelost, zavest, kaj pomeni izpolnjevanje proizvodnih planov za našo skupnost, in odlikovali so se kot ustvarjalni, nadarjeni novatorji, racionalizatorji in borci za večjo storilnost. Velika večina delovnih kolektivov je v prvem letošnjem polletju ustvarila pogoje, da bo mogla zadovoljivo izpolniti letni proizvodni plan. Nešteti kolektivi so se zavezali, da bodo letni plan izpolnili do 29. novembra. V kakšnem borbenem odnosu so do svojih nalog, kaže v zadnjih mesecih najboljše splošno gibanje za večjo storilnost in dan na dan lepši proizvodni uspehi. Zato pa tudi vedno več kolektivov začnejo delati za četrto leto petletke. Izpolniti letni plan pred rokom! Je borbeno geslo najboljših kolektivov.

Gibanje za večjo storilnost je pripomoglo, da je v LR Hrvatski že več kolektivov industrijskih podjetij izpolnilo letni plan. Med prvimi je bil kolektiv livarne oddelka železarnice v Sisku. Med tekmovalcem za večjo storilnost so livarske brigade presegale norme od 50—100%. — Letni plan so izpolnili tudi kolektivi tovarn »Ikon«, »Sila«, »Metalbakelit« in železnicarstva v Slavoniji. — Med pomembnejšimi podjetji živilske industrije so opravili svojo letno nalogo kolektivi: industrija vretja v Sisku, pivovarna v Daruvaru, kisarna v Sesvetih in zadrška tovarna likerjev »Marasko«. V tekstilni industriji je izpolnila letni plan tekstilna tovarna »Kordun«, ki je letos prejela republiko prehodno zastavo. — V Dalmaciji sta izpolnila letni plan tri mesece pred koncem leta kolektiva splitske železarske delavnice in industrijskega podjetja »Primorje«. Rudnik boksita pa je izpolnil letni plan celo 102 dni in podjetje »Iupina« 109 dni pred rokom.

»Obutev« v Kranju je prvo čevljarstvo podjetje v državi, ki je doseglo letni plan

Republiško podjetje »Obutev« v Kranju, ki združuje čevljarne širom po Sloveniji, je te dni doseglo lep uspeh. 11. oktobra je doseglo svoj letni plan po vrednosti, 18. oktobra po količini, po sortimentu pa 99%. Ob tej priliki so se čevljarji zavezali, da bodo zastavili vsi sile in do Dneva republike dosegli tudi po sortimentu plan 100%. Tako so naši čevljarji dostojno odgovorili na vse laži in klevete informbiroja in dokazali, da vodi samo pravilna politika naše Partije in tovariša Tita v socializem.

DELO PLENUMA GENERALNE SKUPŠČINE OZN

Stališče delegacije FLR Jugoslavije v vprašanju novega poslovnika Generalne skupščine

New York, 24. oktobra. (Tanjug.) Na plenarni seji Generalne skupščine so obravnavali poročilo odbora za pravna vprašanja o predlogu novega poslovnika Generalne skupščine.

Pri obravnavanju tega problema v pravnem odboru so prišli do izraza tendence nekaterih delegacij, da bi pod krinko tehničnega zboljšanja dela Generalne skupščine uničile nekatera temeljna poročila za demokratičen način dela Generalne skupščine.

Kakor je znano, je delegacija FLR/ v pravnem odboru odločno nastopila proti tistim predlogom, katerih uporaba bi resno otežkočila svobodno izražanje mišljenja delegacij in kršila suverenost države v Generalni skupščini. Stavila je tudi več konstruktivnih predlogov, ki jih pa ni podprla sovjetska delegacija samo zato, ker jih je predložila delegacija FLR/.

Med razpravo o poročilu pravnega odbora na plenarni seji Generalne skupščine je razložil jugoslovanski delegat prof. Miloš Bartoš stališče delegacije FLR/ do stavljenega predloga kot celote.

S tem, da je določila svoj poslovnik v Londonu 1. 1946 in ga pozneje spreminila, ni sprejela Generalna skupščina samih pravil za svoj poslovni red, temveč tudi neka jamstva, da bo prišlo pri delu Generalne skupščine OZN in njenih odborov do izraza mnenj ter zaupanje vseh držav, članic OZN.

Velik pomen in ugled Združenih narodov sta nalagala naši organizaciji vedno več dolžnosti, tako da so postala zasedanja Generalne skupščine zaradi preobremenjenosti preveč dolgotrajna. Seveda so tedaj mislili na pospeševanje dela, da bi Generalni skupščini omogočili

pravočasno rešiti vsa vprašanja, ki so ji bila naložena. To stvar so zaupali posebni komisiji, tako da imamo sedaj pred seboj poročilo odbora za pravna vprašanja o predlogih za pospeševanje dela Generalne skupščine.

Jugoslovanska delegacija meni, da je v resnici treba storiti neke ukrepe za pospeševanje dela Generalne skupščine, pendar pa ne more soglašati z nekaterimi predlogi zaradi tega, ker hočejo nekatere delegacije pod krinko tehničnih razlogov uničiti nekatera temeljna poročila za demokratičen način dela v Generalni skupščini.

Videti je, da je posebna komisija ugotovila, da je glavni krivec za preobremenjenost naših zasedanj pravica delegacij držav članic, da lahko svobodno razlože stališče svojih vlad o posameznih vprašanjih. Zato je ta komisija usmerila v glavnem svoje predloge proti tej temeljni pravici, proti pravici svobodnega in popolnega izražanja misli posameznih predstavnikov suverenih držav, proti pravici, ki je podlaga vsakega mednarodnega sodelovanja.

Med take nedemokratske predloge spadajo zlasti: 1. pravica predsednika, da sam omejuje čas govora govornikov, ne da bi zahteval rešitev skupščine oziroma odbora; 2. pravica predsednika, da dovoli ali ne dovoli pojasnilo h glasovanju, s čimer se omejujejo suverena država, da bi motivirale svoja suverena dejanja; 3. prepoved razprave v Generalni skupščini v zvezi s poročili komisije, če tega izrecno ne zahteva tretina članov z glasovanjem, s čimer je preprečeno državam, ki so življenjsko zainteresirane na takih vprašanjih, da

IZ DANASNJE STEVILKE

Doma bomo izdelovali optična stekla in steklene instrumente
Protest Nacionalnega komiteja Jugoslavije za obrambo miru Svetovnemu kongresu pristašev miru
V mariborski tovarni »Franca Leskoška« bo konec oktobra že nad polovico proizvodnih brigad stalno tekmovalo po Sirotanovičevem načinu
Fizkultura in sport

Razpisane so volitve v krajevne ljudske odbore

Ljubljana, dne 24. oktobra 1949.

Prezidij Ljudske skupščine LR Slovenije je izdal naslednji

U K A Z

o razpisu volitev Ljudskih odborov in v krajevne ljudske odbore in v ljudske odbore mest, ki niso izločena iz okrajev, v Ljudski republiki Sloveniji.

1. Razpišejo se volitve odborov in vse krajevne ljudske odbore in v ljudske odbore mest, ki niso izločena iz okrajev v Ljudski republiki Sloveniji.
2. Volitve bodo v nedeljo, 4. 11. in 18. decembra 1949.
3. Oblastni ljudski odbori določijo, na kateri od navedenih dni se bodo vršile volitve v posameznih okrajih njihovega območja. Odločba Oblastnega ljudskega odbora o določitvi dneva volitev mora biti izdana in objavljena najkasneje 6 tednov pred dnevom volitev (8. člen zakona o volitvah ljudskih odborov).
4. Ta ukaz velja od dneva objave v Uradnem listu LR Slovenije.

U. št. 153.

Ljubljana, dne 25. oktobra 1949.

PREZIDIJ LJUDSKE SKUPŠČINE LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Sekretar:

France Lubej s. r.

Predsednik:

Josip Vidmar s. r.

Iz sekretariata Prezidijske skupščine LRS

SLOVESNOST OB ZAKLJUČKU ŠOLANJA V. RAZREDA
GOJENCEV ZVEZNE LETALSKE SOLE

Resnica je železna, ob njej si bo vsakdo razbil glavo, pa naj bi to bil kdor koli

Na slovesnosti je govoril tovariš Moša Pijade

Ruma, 24. oktobra.

Ob zaključku šolanja petega razreda gojencev Zvezne letalske šole v Rumi je bila včeraj slovesnost, na kateri so bili navzoči člani Politbiroja CK KPJ tovariši Moša Pijade in Franc Leskošek, generalni major Ladišlav Ambrožič, predsednik Letalske zveze Jugoslavije in predstavniki Jugoslovanskega vojnega letalstva in Glavnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije.

Slovesnost je začel komandant šole Nešković, ki je govoril o delu šole od njene ustanovitve do danes. Število izučenih učencev — pilotov letalske šole v Rumi je v letu 1948. naraslo za 135 % v primeri z letom 1947., letos pa za 506 %. Splošni uspeh razreda je zelo dober.

Nato je podpolkovnik Velimirovič prebral odlok Letalske zveze Jugoslavije o nagrajitvi najboljših učencev. Najboljši uspeh v šoli je dosegel Moris Albahari.

Na slavnosti je govoril tudi član Politbiroja CK KPJ Moša Pijade, ki je pozdravil nove pilote kot novo silo in kadre našega vojnega letalstva. Poudaril je lepe uspehe, ki so jih dosegli v stremiljenju, da bi čim bolj obvladali potrebno znanje in se strokovno usposobili, ker so potrebni svojemu narodu in svoji socialistični domovini.

Tovariš Moša Pijade je dejal, da nismo pred neposredno nevarnostjo, da pa stalno jadramo v nevarnosti, ker se še ne ve, do kam more konec koncev dovesti neumnost tistih, ki so bili mišljenja, da lahko zlorabljajo svojo avtoriteto in ljubezen naših narodov do Sovjetske zveze in ki mislijo, da lahko prav na naši poti preizkusijo

politiko, ki nima nobene zveze s socializmom.

V naši državi so naleteli na tisto, na kar so naleteli prej vsi osvajačji, vsi tisti, ki so hoteli zaslužiti naše ljudstvo. Naleteli so na odpor, na čvrsto voljo naših narodov, da ohranijo svojo neodvisnost in državo, ki so jo ustvarili s svojo borbo in žrtvami, ki so jih dali med vojno, da jo urejajo in zgradijo tako, kot jo hočejo — na načelih marksizma-leninizma.

Mi smo doslej v teh 20 mesecih borbe pokazali, da je resnica na naši strani in da se v naši državi gradi socializem. Skoraj 20 mesecev trajajo grda in ostudna klevetanja s strani informbiroja. Naši narodi so v tej borbi čvrsto vzdržali, storili pa bodo tudi vse, da vzdržijo tudi vse druge napade tistih, od katerih jih nismo nikoli pričakovali.

Našim sovražnikom niso prav nič uspele njihove klevete, blokade, incidenti, oštudnosti in podtikanja. Čim bolj smo mi odpornejši, tem bolj so oni besni. Ko padajo iz obupa v bes, so naučili naše narode, da vedo in spoznavajo, kako prav ima naše vodstvo in kako močno je. Namesto uspehov in njihovih želje, da bi zrušili vodstvo od ljudstva ter razbili enotnost množic, so dosegli, da je postala naša enotnost trdnjša kot pa je bila kdaj koli. Jugoslavija je tudi na zasedanju OZN dokazala, da ima pravilno stališče, ki temelji na načelih marksizma-leninizma — je poudaril tovariš Moša Pijade, za naše kritike pa se je videlo, da hočejo prodati male narode. V tem ni niti sledu politike socialistične države, ki bi morala podpirati revolucionarno borbo v svetu.

Sovjetski voditelji lahko prepričajo, da bi prišel k nam kdo iz informbirojevskih držav, ne morejo pa prepričati naprednih ljudi drugih držav, da bi se prepričali o stvarnosti graditve socializma v Jugoslaviji. Za nekaj časa je mogoče prevariti množice, to pa ne traja dolgo. Zgodovina ni znana, da bi ostala laž neodkrita do konca. Naši narodi si ne zaničujejo svoje resnice kot lepe dekle iz mitologije. Naša resnica je sestavljena iz betona, železa in zgradb, ustvarja gigante, tovarne, kombinat. Resnica je železna in si bo ob njej razbil vsakdo svojo glavo, pa naj bi to bil kdor koli.

Konec svojega govora je izrazil Moša Pijade svoje prepričanje, da bo sleherni gojenec te šole zvesto izvršil svojo dolžnost do ljudstva, Partije in tovariša Tita.

Ob zaključku slovesnosti so poslali pozdravni brzojavki Centralnemu komiteju in tovarišu Titu.

